

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ 2014

E_3.Βλ3Θ(ε)

ΤΑΞΗ: 3^η ΤΑΞΗ ΕΠΑ.Λ. (Β' ΟΜΑΔΑ)

ΜΑΘΗΜΑ: ΒΙΟΛΟΓΙΑ ΙΙ

Ημερομηνία: Παρασκευή 25 Απριλίου 2014

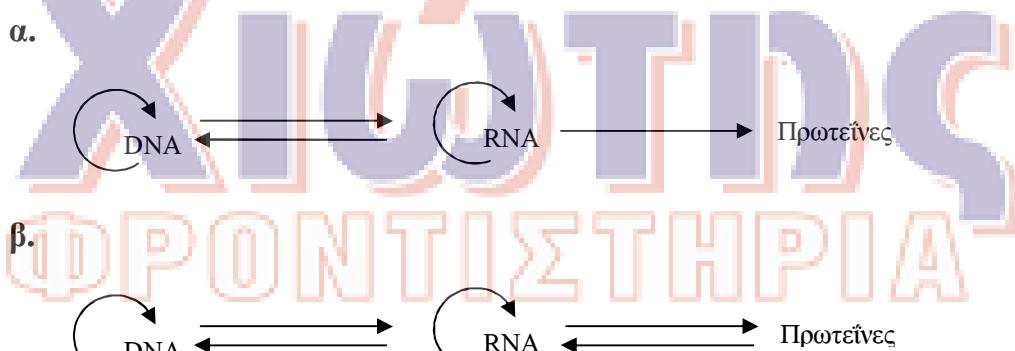
Διάρκεια Εξέτασης: 3 ώρες

ΕΚΦΩΝΗΣΕΙΣ

ΘΕΜΑ Α

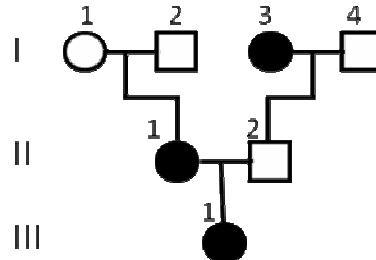
Να γράψετε στο τετράδιό σας τον αριθμό καθεμιάς από τις παρακάτω ημιτελείς προτάσεις A1 έως A5 και δίπλα το γράμμα που αντιστοιχεί στη λέξη ή στη φράση, η οποία συμπληρώνει σωστά την ημιτελή πρόταση.

- A1. Ποιο από τα παρακάτω σχήματα απεικονίζει το κεντρικό δόγμα της Μοριακής Βιολογίας που ισχύει σήμερα;

Μονάδες 5

- A2.** Ποιος είναι ο γονότυπος του ατόμου I4 στο παρακάτω γενεαλογικό δέντρο στο οποίο με μαύρο χρώμα παριστάνονται τα άτομα που πάσχουν από δρεπανοκυτταρική αναιμία;
- $X^B Y$.
  - $B\beta^S$.
  - BB ή $B\beta^S$.
  - $\beta^S \beta^S$.

Μονάδες 5

- A3.** Το γονίδιο της β αλυσίδας της αιμοσφαιρίνης A εκφράζεται στα πρόδρομα ερυθροκύτταρα. Ο υποκινητής του γονιδίου αυτού μπορεί να περιέχεται:
- μόνο στη γονιδιωματική βιβλιοθήκη του ανθρώπου.
  - μόνο στη cDNA βιβλιοθήκη των πρόδρομων ερυθροκυττάρων.
  - και στις δύο βιβλιοθήκες.
  - σε καμία από τις δύο βιβλιοθήκες.

Μονάδες 5

- A4.** Οι φάσεις της κλειστής καλλιέργειας όπου ο αριθμός των βακτηρίων παραμένει σχεδόν σταθερός είναι:
- στατική και λανθάνουσα.
  - στατική και εκθετική.
  - λανθάνουσα και εκθετική.
  - όλες οι παραπάνω.

Μονάδες 5

- A5.** Τα υβριδώματα:
- απομονώνονται από το σπλήνα ποντικού.
  - προκύπτουν από τη σύντηξη καρκινικών κυττάρων μεταξύ τους.
  - δεν μπορούν να διατηρηθούν σε κυτταροκαλλιέργειες.
  - μπορούν να φυλάσσονται για μεγάλα χρονικά διαστήματα στους -80°C .

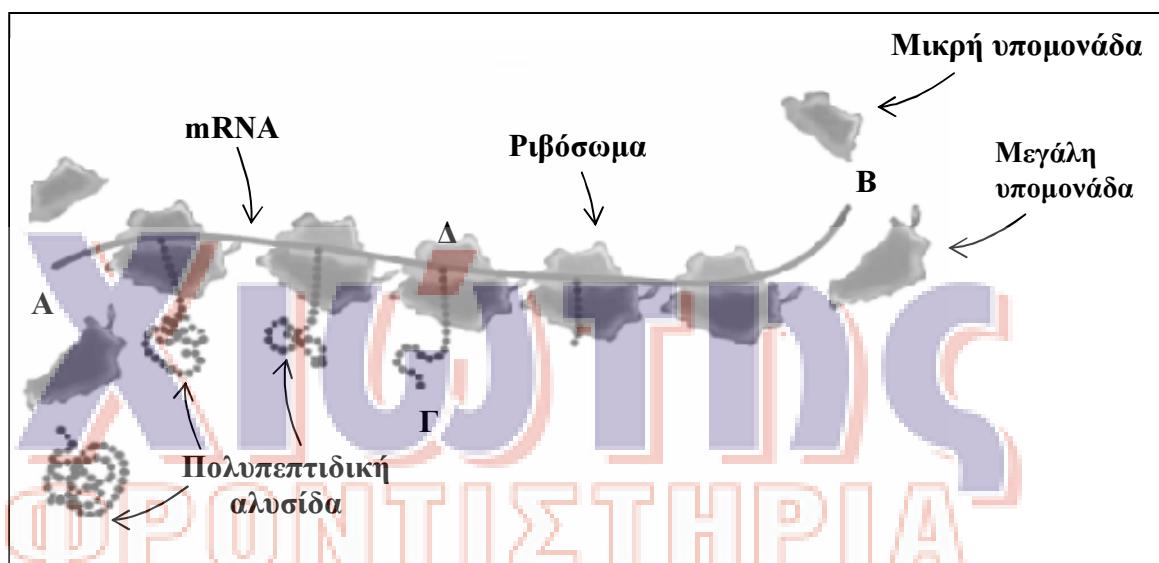
Μονάδες 5

ΘΕΜΑ Β

B1. Στο παρακάτω σχήμα απεικονίζεται ένα στιγμιότυπο της μετάφρασης ενός mRNA ευκαρυωτικού κυττάρου.

- a. Να επισημάνετε σε ποια θέση (Α ή Β) αντιστοιχεί η ελεύθερη φωσφορική ομάδα και σε ποια το ελεύθερο υδροξύλιο της παρακάτω πολυνουκλεοτιδικής αλυσίδας καθώς επίσης και στις θέσεις Γ και Δ, το αμινικό και καρβοξυλικό άκρο της νεοσυντιθέμενης πεπτιδικής αλυσίδας.

Μονάδες 4

- β. Το ώριμο mRNA παρότι αποτελείται αποκλειστικά από εξώνια έχει δύο περιοχές που δεν μεταφράζονται σε αμινοξέα. Οι αλληλουχίες αυτές ονομάζονται 5' και 3' αμετάφραστες περιοχές. Ποιος ο ρόλος της 5' αμετάφραστης περιοχής.

Μονάδες 3

- γ. Ένα κύτταρο μπορεί να παράγει μεγάλο αριθμό μορίων μιας πρωτεΐνης από ένα ή δύο αντίγραφα ενός γονιδίου. Με ποιον τρόπο το επιτυγχάνει αυτό;

Μονάδες 4

	ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΦΡΟΝΤΙΣΤΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ (Ο.Ε.Φ.Ε.) – ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ
ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ 2014	E_3.Βλ3Θ(ε)

- B2.** α. Που οφείλεται η ικανότητα των βακτηριακών κυττάρων να παράγουν ανθρώπινη ινσουλίνη *in vitro* ;

Μονάδες 5

- β. Πόσα αμινικά άκρα έχει η ινσουλίνη; Αιτιολογήστε την απάντηση σας.

Μονάδες 2

- γ. Πόσοι πεπτιδικοί δεσμοί συναντώνται στο μόριο της; Αιτιολογήστε την απάντηση σας.

Μονάδες 3

- B3.** Ποια η συμβολή του βακτηρίου *E. coli* στις μεθόδους και τις τεχνικές Γενετικής Μηχανικής;

Μονάδες 4

ΘΕΜΑ Γ

- Γ1.** Δίνεται τμήμα DNA φυσιολογικού γονιδίου που κωδικοποιεί 8 αμινοξέα ενός φυσιολογικού πεπτιδίου.

5'..... ACG – GAC – ACC – GAG – CTT – TGG – GAT - CTT ..... 3'

Μια γονιδιακή μετάλλαξη προκάλεσε την αλλαγή της αλληλουχίας σε:

5'..... ACG – GAC – ACC – GAG – CTT – **GGG** – GAT - CTT ..... 3'

Παρά τη μετάλλαξη που έγινε, δεν υπήρξε αλλαγή στην αλληλουχία των αμινοξέων του πεπτιδίου.

- α. Πότε μια μετάλλαξη του τύπου «αντικατάσταση βάσης» στις αλληλουχίες ενός γονιδίου που μεταφράζονται σε αμινοξέα (εξώνια) μπορεί:

- (i) να θεωρείται επιβλαβής;
- (ii) να μην θωρείται επιβλαβής;

Μονάδες 6

- β. Προσδιορίστε εάν η αλληλουχία του DNA του φυσιολογικού γονιδίου, που δίνεται αποτελεί τμήμα της κωδικής ή της μη κωδικής αλυσίδας.

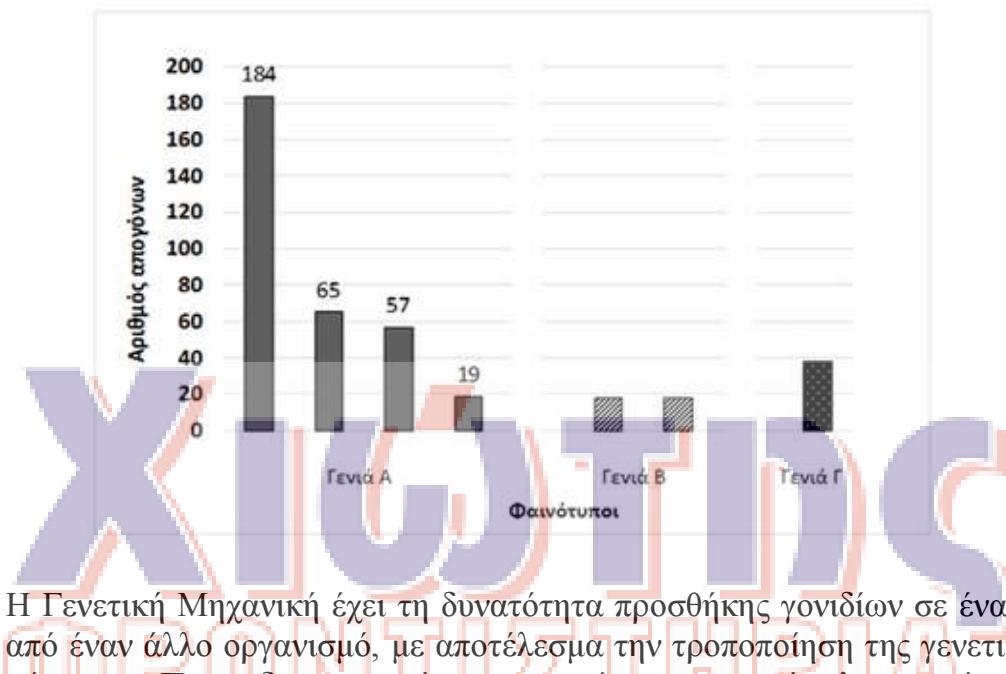
Μονάδες 10

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ 2014

E_3.Βλ3Θ(ε)

- Γ2.** Με βάση τα δεδομένα του παρακάτω γραφήματος που δείχνει τις διαδοχικές διασταυρώσεις φυτών μοσχομπίζελου, να αντιστοιχήσετε τις γενιές A, B και Γ στις γενιές P, F1 και F2, αντίστοιχα και να γράψετε τους γονοτύπους των γονέων και των απογόνων της F1 και F2.

Μονάδες 4

- Γ3.** Η Γενετική Μηχανική έχει τη δυνατότητα προσθήκης γονιδίων σε ένα άτομο, από έναν άλλο οργανισμό, με αποτέλεσμα την τροποποίηση της γενετικής του σύστασης. Ποιων διαφορετικών οργανισμών τις γενετικές πληροφορίες φέρει:
- ένα διαγονιδιακό φυτό και
  - ενα κλωνοποιημένο ζώο όπως η Ντόλυ;

Μονάδες 5

ΘΕΜΑ Δ

Σε ένα ζευγάρι ο σύζυγος είναι υγιής, ενώ η γυναίκα πάσχει από κληρονομική ασθένεια. Απέκτησαν 3 παιδιά, από τα οποία τα δύο αγόρια είναι υγιή, ενώ το κορίτσι πάσχει.

- Δ1.** Είναι δυνατόν η ασθένεια που εκδηλώνεται στα μέλη αυτής της οικογένειας να ελέγχεται από υπολειπόμενο φυλοσύνδετο γονίδιο; Αιτιολογήστε την απάντησή σας.

Μονάδες 4

	ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΦΡΟΝΤΙΣΤΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ (Ο.Ε.Φ.Ε.) – ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ
ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ 2014	E_3.Βλ3Θ(ε)

- Δ2.** Να απεικονίσετε το γενεαλογικό δένδρο της παραπάνω οικογένειας δείχνοντας ταυτόχρονα, αν υπάρχουν, τους φορείς.

Ο γενετιστής-ιατρός που παρακολουθεί την εξέλιξη της ασθένειας στην συγκεκριμένη οικογένεια έχει αποκλείσει την πιθανότητα να οφείλεται σε φυλοσύνδετο επικρατές γονίδιο.

Μονάδες 10

- Δ3.** Τι ονομάζουμε γενεαλογικό δένδρο; Ποια η χρησιμότητα δημιουργίας γενεαλογικών δένδρων;

Μονάδες 5

- Δ4.** Τι είναι η γενετική καθοδήγηση; Ποιες ομάδες ατόμων είναι απαραίτητο να απευθύνονται σε ειδικούς επιστήμονες πριν προχωρήσουν στην απόκτηση απογόνων;

Μονάδες 6

	ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΦΡΟΝΤΙΣΤΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ (Ο.Ε.Φ.Ε.) – ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ	
ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ 2014		E_3.Βλ3Θ(ε)

ΓΕΝΕΤΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ

2ο νουκλεοτίδιο

		U	C	A	G	
1 ^ο νουκλεοτίδιο	Φαινυλανίνη	UUU	UCU	UAU	UGU	U
		UUC	UCC	UAC	UGC	C
		UUA	UCA	UAA	UGA	A
		UUG	UCG	UAG	UGG	G
		CUU	CCU	CAU	CGU	U
	Λευκίνη	CUC	CCC	CAC	CGC	C
		CUA	CCA	CAA	CGA	A
		CUG	CCG	CAG	CGG	G
		AUU	ACU	AAU	AGU	U
		AUC	ACC	AAC	AGC	C
2 ^ο νουκλεοτίδιο	Ισολευκίνη	AUA	ACA	AAA	AGA	A
		AUG	ACG	AAG	AGG	G
		GUU	GCU	GAU	GGU	U
		GUC	GCC	GAC	GGC	C
3 ^ο νουκλεοτίδιο	Βαλίνη	GUA	GCA	GAA	GGA	A
		GUG	GCG	GAG	GGG	G
		U	C	A	G	

3^ο νουκλεοτίδιο